

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення методичної ради університету,
«29» серпня 2024 року
протокол № 1.

Перша проректорка, голова методичної
ради університету, кандидатка наук з
державного управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН
«29» серпня 2024 року
м.п.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«НАЦІОНАЛЬНА ТА ГРОМАДСЬКА БЕЗПЕКА»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування
галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування
за заочною формою навчання

РОЗРОБНИК:

Професор кафедри публічного
управління та адміністрування,
доктор наук з державного управління, доцент _____ Інна ШЕВЧУК
«27» серпня 2024 року

СХВАЛЕНО:

Рішення кафедри
публічного управління та адміністрування
«27» серпня 2024 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри публічного
управління та адміністрування,
доктор наук з державного управління,
професор _____ Едуард ЩЕПАНСЬКИЙ
«27» серпня 2024 року

Деканеса факультету публічного управління,
кандидатка наук з державного управління, доцентка _____ Тетяна ПІДЛІСНА
«27» серпня 2024 року

ЗМІСТ

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни	—	4
	1.1. Тематичний план навчальної дисципліни	—	4
	1.2. Лекції	—	5
	1.3. Семінарські (практичні) заняття	—	7
	1.4. Самостійна робота студентів	—	9
	1.5. Індивідуальні завдання	—	11
	1.6. Підсумковий контроль	—	13
2.	Схема нарахування балів	—	14
3.	Рекомендовані джерела	—	15
	3.1. Основні джерела	—	15
	3.2. Допоміжні джерела	—	16
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	—	17

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак)	Лабор.	Ін. зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін. зав.	СРС
1.	Тема 1. Поняття безпеки: історичні витoki та сучасні інтерпретації	8	2	2			4	4,5	1	1			2,5
2.	Тема 2. Особливості функціонування системи державного управління національною безпекою у період воєнного стану та післявоєнного відновлення	8	2	2			4	6,5	1	1			4,5
3.	Тема 3. Соціогуманітарна та економічна безпека як складові національної безпеки	14	2	2			8	7,5	1	1			5,5
4.	Тема 4. Воєнна безпека як важлива складова національної безпеки	8	2	2			4	6,5	1	1			4,5
5.	Тема 5. Соціальна безпека як складова національної безпеки	8	2	2			4	13					13
6.	Тема 6. Інформаційна безпека як складова національної безпеки	8	2	2			6	13					13
	Тема 7. Екологічна безпека складова національної безпеки	12	2	2			8	13					13
8.	Тема 8. Іноземний досвід забезпечення громадської безпеки та громадського порядку	12	2	2			8	13	1				12
9.	Тема 9. Пріоритети забезпечення громадської безпеки на місцевому рівні в Україні	90	2	2			8	13	1				12
	Усього:	90	18	18	-	-	54	90	6	4	-	-	80

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
1	2	3
1	Тема 1. Поняття безпеки: історичні витоки та сучасні інтерпретації • Сутнісні характеристики понять «безпека», «безпека людини». • Історичні аспекти формування концепції безпеки. • Сутнісні характеристики поняття «національна та громадська безпека». • Види безпеки та їх еволюція в сучасних умовах. • Глобальні виклики та загрози для національної та громадської безпеки у період воєнного стану та післявоєнної відбудови.	1
2	Тема 2. Особливості функціонування системи державного управління національною безпекою у період воєнного стану та післявоєнного відновлення • Структура та функції органів державного управління в сфері національної та громадської безпеки. • Роль і завдання Президента, Верховної Ради та Кабінету Міністрів України в забезпеченні національної та громадської безпеки. • Організація та функціонування Ради національної та громадської безпеки і оборони України. • Взаємодія органів державної влади в сфері національної та громадської безпеки у період воєнного стану та післявоєнної відбудови.	1
3	Тема 3. Соціогуманітарна та економічна безпека як складові національної безпеки • Духовна безпека: роль національної ідентичності та культурних цінностей. • Політична безпека: загрози та шляхи їх нейтралізації. • Економічна безпека: критерії, загрози та основні напрямки забезпечення. Основні складові та індикатори економічної безпеки держави	1
4	Тема 4. Воєнна безпека як важлива складова національної безпеки • Сутнісні характеристики поняття «воєнна (військова) безпека». • Загрози військовій безпеці та шляхи їх нейтралізації. • Організація та функціонування Збройних Сил України. • Міжнародне співробітництво у сфері військової безпеки у період воєнного стану та післявоєнної відбудови.	1
5	Тема 5. Соціальна безпека як складова національної безпеки • Поняття та значення соціальної безпеки. • Основні загрози соціальній безпеці. • Роль держави у забезпеченні соціальної стабільності у період воєнного стану та післявоєнної відбудови.	2
6	Тема 6. Інформаційна безпека як складова національної безпеки • Сутність інформаційної безпеки та її значення в сучасних умовах. • Основні загрози інформаційній безпеці на державному та міжнародному рівнях. • Політика та законодавче забезпечення інформаційної безпеки в Україні. • Інструменти та механізми забезпечення інформаційної безпеки.	2

7	Тема 7. Екологічна безпека як складова національної безпеки • Поняття екологічної безпеки та її значення для держави. • Основні екологічні загрози та їх вплив на національну безпеку. • Державна політика у сфері екологічної безпеки. • Міжнародне співробітництво у сфері екологічної безпеки.	2
8	Тема 8. Іноземний досвід забезпечення громадської безпеки та громадського порядку • Порівняльний аналіз систем забезпечення громадської безпеки в різних країнах. • Особливості правового регулювання громадської безпеки в іноземних країнах. • Найкращі практики забезпечення громадської безпеки та правопорядку. • Можливості адаптації іноземного досвіду в Україні.	1
9	Тема 9. Пріоритети забезпечення громадської безпеки на місцевому рівні в Україні • Визначення пріоритетів громадської безпеки на місцевому рівні. • Роль місцевих органів влади у забезпеченні громадської безпеки. • Механізми взаємодії між місцевими громадами та правоохоронними органами. • Інструменти підвищення ефективності забезпечення громадської безпеки на місцях.	1
	Усього	6

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема: Поняття безпеки: історичні витoki та сучасні інтерпретації

Питання для усного опитування та дискусії:

1. Що таке безпека та які її основні складові?
2. Які види безпеки існують, і як вони еволюціонували в сучасних умовах?
3. Які основні підходи до трактування безпеки у сучасному світі?
4. Які глобальні виклики та загрози впливають на національну та громадську безпеку?
5. Як історичні аспекти формування концепції безпеки впливають на сучасні підходи?
6. Що таке національна та громадська безпека?

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: безпека, національна безпека, безпекове середовище, національні інтереси, інтереси нації, національні цінності, ризик, виклик, небезпека.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту необхідно особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- проблема консенсусу за характером і пріоритетності загроз безпеці на сучасному етапі;
- чинники, що впливають на ступінь небезпеки і характер загроз для України;
- роль національних цінностей у процесі формування національних інтересів;
- існуючі та прогнозовані загрози національній безпеці України.

Питання для обговорення:

- 1) Джерела загроз національній безпеці України, їх характерні ознаки.
- 2) Поняття та сутність національних інтересів.
- 3) Класифікація національних інтересів.

- 4) Процес формування національних інтересів.
- 5) Пріоритетні національні та національно-державні інтереси, їх характеристика.

Семінарське заняття 2

Тема: Особливості функціонування системи державного управління національною безпекою у період воєнного стану та післявоєнного відновлення

Питання для усного опитування та дискусії:

1. Яка структура та функції органів державного управління у сфері національної безпеки?
2. Які ролі виконують Президент, Верховна Рада та Кабінет Міністрів України у забезпеченні безпеки?
3. Як функціонує Рада національної безпеки і оборони України?
4. Як відбувається взаємодія між органами державної влади у сфері національної безпеки?

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: державна політика, нормативно-правове забезпечення, інституційне забезпечення сфери національної безпеки, система забезпечення національної безпеки, політика сприяння, партнерство, взаємодія, союз, політичні пріоритети, «сіра» зона безпеки, проєвропейський та проазійський вектори розвитку.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту необхідно особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- зовнішні національні інтереси України;
- завдання щодо досягнення нового якісного стану відноси між Україною і ЄС;
- фактори, які впливають на політику європейської інтеграції України які, на Ваш погляд, є визначальними;
- заходи щодо реалізації зовнішньополітичних національних інтересів України з урахуванням сучасної ситуації в системі міжнародних відносин;
- геополітичний та гео економічний вимір процесів глобалізації;
- місце НАТО в сучасній системі міжнародної безпеки.
- проблеми єдності еліт щодо реалізації завдань європейської інтеграції України. Чи може, на Ваш погляд, європейська інтеграція стати консолідуючим фактором українського суспільства?

Питання для обговорення:

- 1) Система джерел права, що безпосередньо регламентують відносини, пов'язані з підтриманням національної безпеки.
- 2) Структура системи забезпечення національної безпеки України.
- 3) Суб'єкти забезпечення та об'єкти національної безпеки.
- 4) Принципи функціонування системи забезпечення національної безпеки.
- 5) Стратегічні інтереси України у новій геополітичній ситуації.
- 6) Місце і роль України в регіональних і глобальних системах безпеки.
- 7) Участь України в загальноєвропейській та регіональних системах колективної безпеки.

Семінарське заняття 3

Тема: Соціогуманітарна та економічна безпека як складові національної безпеки

Питання для усного опитування та дискусії:

1. Яка роль національної ідентичності у забезпеченні духовної безпеки?
2. Які основні загрози для політичної безпеки?
3. Які критерії визначення економічної безпеки держави?
4. Як забезпечується інформаційна та економічна безпека в сучасних умовах?

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: політична безпека, політичний лідер, економічна безпека, фінансова безпека, валютна безпека, рівень економічної безпеки держави, індекс сприйняття корупції, мінімізація національної економіки.

- політичний конфлікт, його причини та наслідки;
- роль політичного лідера у формуванні позиції держави на міжнародній арені;
- екстремізм як джерело загроз національній безпеці;
- сепаратизм як загроза національній безпеці;
- політична стабільність: шляхи досягнення, механізми забезпечення;
- національні інтереси України у воєнній сфері.

Питання для обговорення:

- 1) Економічна безпека в системі національної безпеки держави. Об'єкти та суб'єкти економічної безпеки держави за структурними рівнями економічної безпеки.
- 2) Основні вимоги системи забезпечення економічної безпеки держави.
- 3) Основні загрози інформаційній безпеці.
- 4) Роль культури та духовності у забезпеченні безпеки.
- 5) Економічні індикатори безпеки. Суб'єкти й об'єкти політичної безпеки.
- 6) Політичний інтерес як джерело та рушійна сила національної безпеки.
- 7) Актуальні загрози національним інтересам та національній безпеці України у сфері політичної безпеки, їх причини та можливі наслідки.
- 8) Політична діяльність та її вплив на національну безпеку держави.
- 9) Шляхи і способи нейтралізації та відвернення загроз національним інтересам України в політичній сфері.

Семінарське заняття 4

Тема: Воєнна безпека як важлива складова національної безпеки

Питання для усного опитування та дискусії:

1. Що таке воєнна (військова) безпека, і яке її значення для держави?
2. Які основні загрози військовій безпеці існують у сучасних умовах?
3. Як функціонують Збройні Сили України у системі забезпечення воєнної безпеки?
4. Яка роль міжнародного співробітництва у зміцненні військової безпеки?
5. Які механізми використовуються для нейтралізації загроз військовій безпеці?

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: воєнна безпека, загрози військовій безпеці, Збройні Сили України, міжнародне співробітництво, нейтралізація загроз.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту необхідно особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- екстремізм як джерело загроз національній безпеці;
- сепаратизм як загроза національній безпеці;
- національні інтереси України у воєнній сфері.

Питання для обговорення:

- 1) Суб'єкти й об'єкти політичної безпеки.
- 2) Джерела і характерні ознаки воєнної небезпеки і воєнних загроз.
- 3) Існуючі та прогнозовані загрози воєнній безпеці України.

Поточний контроль у формі опитування.

1.4. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студента є однією з основних складових оволодіння навчальним матеріалом і виконується в позааудиторний час, передбачений тематичним планом навчальної дисципліни. Під час вивчення навчальної дисципліни студенти повинні навчитися самостійно мислити, поглиблювати засвоєні теоретичні знання, опановувати практичні навички.

Тема: Концепція безпеки: історичні витоки та сучасні інтерпретації

1. Історичний розвиток поняття безпеки.
2. Основні концепції безпеки в сучасному світі.
3. Види та рівні національної безпеки.
4. Фактори, що впливають на безпеку держави.
5. Роль міжнародних організацій у формуванні концепції безпеки.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке безпека з точки зору історії?
2. Які основні види безпеки ви можете назвати?
3. Як змінювалося розуміння національної безпеки з плином часу?
4. Які основні фактори впливають на безпеку сучасної держави?
5. Як міжнародні організації впливають на забезпечення безпеки?

Тема: Особливості функціонування системи державного управління національною безпекою у період воєнного стану та післявоєнного відновлення

1. Організаційна структура органів, що забезпечують національну безпеку.
2. Роль Президента України у системі національної безпеки.
3. Функції Ради національної безпеки і оборони України.
4. Взаємодія державних органів із громадськістю у сфері безпеки.
5. Оцінка ефективності державного управління безпекою у період воєнного стану та післявоєнного відновлення.

Питання для самоконтролю:

1. Які органи державної влади відповідають за забезпечення національної безпеки?
2. Яка роль Президента України у сфері безпеки?
3. Які основні функції виконує Рада національної безпеки і оборони України?
4. Як громадські організації можуть впливати на безпеку держави?
5. Як оцінити ефективність державного управління у сфері безпеки?

Тема: Соціогуманітарна та економічна безпека як складові національної безпеки

1. Роль культури та освіти у забезпеченні духовної безпеки.
2. Політична безпека: поняття та загрози.
3. Вплив економічної стабільності на національну безпеку.
4. Інтеграція економічної та політичної безпеки у системі національної безпеки.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке інформаційна безпека та які її основні аспекти?
2. Як культура та освіта впливають на духовну безпеку держави?
3. Які основні загрози політичній безпеці України?
4. Як економічна безпека пов'язана з політичною стабільністю?
5. Як забезпечити взаємодію інформаційної, духовної, політичної та економічної безпеки?

Тема: Воєнна безпека як важливий компонент національної безпеки

1. Основні складові воєнної безпеки.
2. Роль Збройних Сил України у забезпеченні воєнної безпеки.
3. Законодавче регулювання воєнної безпеки в Україні.

4. Вплив міжнародних військових блоків на національну безпеку.
5. Аналіз загроз воєнній безпеці України у сучасних умовах.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке воєнна безпека та які її основні елементи?
2. Яка роль Збройних Сил України у забезпеченні воєнної безпеки?
3. Як законодавство регулює питання воєнної безпеки?
4. Який вплив мають міжнародні військові блоки на безпеку України?
5. Які сучасні виклики стоять перед воєнною безпекою України?

Тема: Соціальна безпека як складова національної безпеки

1. Поняття та показники соціальної безпеки.
2. Основні загрози соціальній безпеці в Україні.
3. Вплив соціальної нерівності на національну безпеку.
4. Роль державної політики у забезпеченні соціальної безпеки.
5. Міжнародний досвід забезпечення соціальної безпеки.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке соціальна безпека?
2. Які загрози соціальній безпеці є актуальними для України?
3. Як соціальна нерівність впливає на стабільність суспільства?
4. Які інструменти використовує держава для забезпечення соціальної безпеки?
5. Як можна застосувати міжнародний досвід для покращення соціальної безпеки в Україні?

Тема: Інформаційна безпека як складова національної безпеки

1. Основні загрози інформаційній безпеці.
2. Державна стратегія у сфері інформаційної безпеки.
3. Технології попередження та виявлення кібератак.
4. Роль міжнародного співробітництва у сфері інформаційної безпеки.
5. Освіта та підготовка кадрів у сфері інформаційній безпеці.

Питання для самоконтролю:

1. Які основні виклики інформаційній безпеці стоять перед Україною?
2. Як держава регулює питання інформаційної безпеки?
3. Які сучасні технології застосовуються для боротьби з кібератаками?
4. Як міжнародне співробітництво впливає на стан інформаційної безпеки?
5. Яке значення має підготовка фахівців у сфері кіберзахисту?

Тема: Екологічна безпека як складова національної безпеки

1. Основні екологічні ризики для України.
2. Законодавче регулювання екологічної безпеки.
3. Екологічна безпека у контексті змін клімату.
4. Роль державної політики у зменшенні екологічних ризиків.
5. Громадські ініціативи у забезпеченні екологічної безпеки.

Питання для самоконтролю:

1. Які основні екологічні ризики загрожують Україні?
2. Як законодавство сприяє екологічній безпеці?
3. Як зміни клімату впливають на екологічну безпеку держави?
4. Які заходи вживає держава для зменшення екологічних ризиків?
5. Як громадськість може впливати на стан екологічної безпеки?

Тема: Іноземний досвід забезпечення громадської безпеки та громадського порядку

1. Основні моделі забезпечення громадської безпеки у світі.
2. Досвід США, ЄС, та Ізраїлю у забезпеченні правопорядку.

3. Технології забезпечення громадської безпеки.
4. Вплив міжнародних стандартів на безпеку держави.
5. Перспективи використання іноземного досвіду в Україні.

Питання для самоконтролю:

1. Які існують моделі забезпечення громадської безпеки?
2. Які аспекти забезпечення безпеки є найбільш ефективними у США, ЄС та Ізраїлі?
3. Які технології використовуються для підтримки громадського порядку?
4. Як міжнародні стандарти впливають на забезпечення правопорядку?
5. Як адаптувати іноземний досвід до умов України?

Тема: Пріоритети забезпечення громадської безпеки на місцевому рівні в Україні

1. Роль органів місцевого самоврядування у забезпеченні громадської безпеки.
2. Взаємодія поліції з громадою на місцевому рівні.
3. Основні виклики громадській безпеці у громадах.
4. Роль волонтерських організацій у забезпеченні безпеки.
5. Напрями покращення громадської безпеки у регіонах України.

Питання для самоконтролю:

1. Які функції виконують органи місцевого самоврядування у сфері безпеки?
2. Як взаємодіють поліція та громада для забезпечення правопорядку?
3. Які виклики стоять перед громадською безпекою на місцевому рівні?
4. Як волонтери сприяють забезпеченню безпеки у громадах?
5. Які заходи можна впровадити для покращення безпеки у громадах?

1.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання передбачаються у формі рефератів-оглядів. Завдання обирається студентом на початку семестру і виконується за усталеними вимогами.

1.5.1. Основні вимоги до написання рефератів-оглядів

При виконанні індивідуального завдання необхідно взяти до уваги, що реферат (лат. *refereo* – доношу, повідомляю, переказую) - це короткий переказ змісту наукової роботи, книги або вчення, оформлене у вигляді письмової публічної доповіді; доповідь на задану тему, зроблена на основі критичного огляду відповідних джерел інформації (наукових праць, літератури по темі).

Зі свого боку, реферат-огляд складається на основі декількох джерел і зіставляє різні точки зору з досліджуваного питання.

Реферат-огляд, незалежно від теми, містить визначені реквізити: титульна сторінка встановленого зразка, вступ, розділи, висновки, список використаних джерел і додатки (у разі необхідності).

Обов'язково в тексті повинні бути посилання на джерела, що були використані при написанні реферату. Посилання подаються у квадратних дужках з вказівкою номера джерела, за яким воно внесене у список використаних джерел, та сторінки (якщо подається точна цитата або числові дані), наприклад [3, с. 8].

Технічні вимоги: текст має бути набраний шрифтом Times New Roman, 14 кеглем через 1,5 інтервали. Поля: верхнє – 2,0 см, нижнє – 2,0 см, лівє – 3,0 см, правє – 1,0 см. Загальний обсяг реферату-огляду – до 15 сторінок формату А4.

1.5.2. Темі рефератів-оглядів

1. Моніторинг загроз національній безпеці та його місце у процесі стратегічного планування реалізації національних інтересів України.

2. Стратегії національної безпеки: існуючі підходи щодо розробки, побудова ієрархії національних інтересів, оцінка варіантів, особливості підготовки та впровадження в Україні.

3. Методи державного реагування на загрози національній безпеці в інформаційній сфері.
4. Соціальний конфлікт як чинник впливу на національну безпеку України: сутність, динаміка розвитку, шляхи попередження.
5. Глобальна поляризація людства як виклик міжнародній та національній безпеці.
6. Відносини з НАТО, США, ЄС у сфері забезпечення воєнної безпеки України.
7. Державна політика України у сфері національного інформаційного простору.
8. Політика формування національного інформаційного простору.
9. Національна самосвідомість як чинник державотворення.
10. Вплив міжнародних та геополітичних факторів на політику європейської інтеграції України.
11. Громадська безпека в умовах надзвичайних ситуацій.
12. Заходи зміцнення економічної безпеки України.
13. Кібербезпека в умовах розгортання четвертої промислової революції (industry 4.0).
14. Соціогуманітарні аспекти національної безпеки України крізь призму європейської інтеграції.

1.3. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку.
Структура залікового білету включає 3 теоретичних питання.

1.3.1. Питання для підсумкового контролю

1. Що таке національна безпека?
2. Як еволюціонувало поняття безпеки в історичному контексті?
3. Які основні загрози національній безпеці існують у сучасному світі?
4. Які ключові підходи до визначення поняття безпеки?
5. Які взаємозв'язки між національною та міжнародною безпекою?
6. Які основні органи державного управління відповідають за національну безпеку?
7. Що таке система національної безпеки України?
8. Які функції здійснює Рада національної безпеки і оборони України?
9. Як забезпечується координація дій органів влади у сфері національної безпеки?
10. Які нормативно-правові акти регулюють систему управління національною безпекою?
11. Що таке інформаційна безпека та як вона забезпечується?
12. Які основні загрози інформаційній безпеці існують у сучасному світі?
13. Що таке духовна безпека та її роль у системі національної безпеки?
14. Як політична стабільність впливає на національну безпеку?
15. Що таке економічна безпека, і які її ключові показники?
16. Що таке військова безпека та її основні складові?
17. Які функції виконує Збройні сили України у забезпеченні національної безпеки?
18. Які існують основні військові загрози для України?
19. Як здійснюється міжнародна співпраця у сфері військової безпеки?
20. Що таке гібридна війна, і як вона впливає на військову безпеку?
21. Що передбачає соціальна безпека?
22. Які чинники впливають на рівень соціальної безпеки?
23. Як забезпечується соціальна безпека населення в умовах кризи?
24. Які ризики для соціальної безпеки створює міграція?
25. Як держава може забезпечити соціальну справедливість?
26. Що таке кібербезпека?
27. Які основні загрози кібербезпеці існують сьогодні?
28. Як забезпечується захист критичної інфраструктури у кіберпросторі?
29. Що таке кібератака, і які її основні види?
30. Які заходи з кіберзахисту застосовуються в Україні?

31. Що таке екологічна безпека?
32. Які основні екологічні загрози існують для України?
33. Як зміна клімату впливає на національну безпеку?
34. Які заходи здійснюються для попередження екологічних катастроф?
35. Що таке екологічна політика держави?
36. Які особливості забезпечення громадської безпеки у країнах ЄС?
37. Як працює система громадської безпеки в США?
38. Які основні функції поліції у системі громадської безпеки?
39. Як реалізується концепція «Community Policing»?
40. Які уроки для України можна винести із зарубіжного досвіду забезпечення безпеки?
41. Яка роль місцевих органів влади у забезпеченні громадської безпеки?
42. Що таке місцеві програми громадської безпеки?
43. Як організовується захист населення в умовах надзвичайних ситуацій?
44. Які основні завдання територіальної оборони?
45. Як забезпечується безпека громадських заходів на місцевому рівні?
46. Як співвідносяться поняття «національна безпека» і «громадська безпека»?
47. Що таке концепція «гуманітарної безпеки»?
48. Які принципи лежать в основі державної політики у сфері безпеки?
49. Які основні компоненти стратегії національної безпеки України?
50. Як інформаційні війни впливають на національну безпеку?
51. Що таке система кризового управління у сфері безпеки?
52. Які методи аналізу ефективності заходів безпеки застосовуються?
53. Як проводиться моніторинг загроз національній безпеці?
54. Які функції виконують міжнародні організації у забезпеченні безпеки?
55. Що таке стратегічні комунікації у сфері безпеки?
56. Як визначається рівень загроз національній безпеці?
57. Що таке стратегія стійкості у контексті безпеки?
58. Які основні заходи передбачені для захисту населення від тероризму?
59. Як реалізується політика держави у сфері економічної безпеки?
60. Які пріоритети національної безпеки визначені для України у XXI столітті?

2. Схема нарахування балів

2.1. Нархування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми на рисунку 2.1.

Рисунок 2.1 Схема нарахування балів студентам за результатами навчання

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 3 лекційних занять за заочною формою навчання. Отже, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів:

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій		
			1	2	3
1.	Заочна	3	1,7	3,3	5,0

2.3. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 2 семінарських занять за заочною формою навчання.

За результатами семінарського (практичного, лабораторного) заняття кожному студенту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п. 4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (в редакції рішення вченої ради від 28 серпня 2020 року, протокол № 1).

2.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу студентів наведено в таблиці:

№ з/п	9 тем	Номер теми									Усього балів
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1.	Максимальна кількість балів за самостійну роботу	4	4	4	4	5	5	4	5	5	40
	Усього балів										40

3. Рекомендовані джерела

3.1. Основні джерела

1. Аналітична доповідь до щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України». 2021. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-12/analitichna_dopovid_do_poslannya_prezidenta_do_vr_ukraini_2021-1.pdf.

2. Бакуменко В. Д. Прийняття рішень в державному управлінні : навчальний посібник. [у 2 ч.]. Ч. 1. К. : ВПЦ АМУ, 2010. 276 с.

3. Безпека в громаді. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Qeoka2icy2U>.

4. Власюк О.С. Економічна безпека України в умовах ринкових трансформацій та антикризового регулювання. К. : ДННУ «Акад. фін. Управління», 2011. 474 с.

5. Глобалізація і безпека розвитку: монографія / О.Г.Білорус, Д.Г. Лук'яненко та ін.; керізн. авт. кол. і наук. ред. О.Г.Білорус. К.: КНЕУ, 2001. 733 с.

6. Глобальна та національна безпека: підручник / авт. кол. :В.І. Абрамов, Г.П. Ситник, В.Ф. Смолянчук та ін. / за заг. ред. Г.П.Ситника. Київ : НАДУ, 2016. 784 с.

7. Горбулін В.П. Засади національної безпеки України: підручник / Горбулін В.П., Качинський А.Б. К.: Інтертехнологія, 2009. 272 с.

8. Горбулін В.П. Системно-концептуальні стратегії національної безпеки України / В.П. Горбулін, А.Б. Качинський. К.: ДП «НВЦ «Євроатлантикінформ», 2007. 592 с.
9. Горбулін В.П. Стратегічне планування: вирішення проблем національної безпеки: монографія / В.П. Горбулін, А.Б. Качинський. К.: НІСД, 2010. 288 с.
10. Грішнова О. А., Харазішвілі Ю. М. Демографічна безпека України : індикатори, рівень, загрози. URL: <https://dse.org.ua/archive/36/5.pdf>.
11. Життєвий світ і психологічна безпека людини в умовах суспільних змін. Реферативний опис роботи. / М. М. Слюсаревський, Л. А. Найдьонова, Т. М. Титаренко, В. О. Татенко, П. П. Горностай, О. М. Кочубейник, Б. П. Лазоренко. Київ : Талком, 2020. 318 с.
12. Концептуальні підходи щодо забезпечення громадської безпеки : іноземний досвід, висновки для України. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2018-08/1_Siomin-8f832.pdf.
13. Малімон В. І. Пріоритети державної культурної політики України в умовах війни. *Наукові перспективи. Серія : Державне управління*. 2022. № 7 (25). С. 152–165. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/2076/2077>.
14. Малімон В. І. Соціогуманітарна безпека України в умовах євроінтеграції. *Стратегічний потенціал державного та територіального розвитку* : матеріали III міжнародної науково-практичної конференції (м. Маріуполь, 9–10 жовтня 2019 року). Маріуполь; Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2019. С. 257–260.
15. Національна безпека в контексті європейської інтеграції України: підручник / Г. П. Ситник, М. Г. Орел; за ред. Г. П. Ситника. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. 372 с.
16. Оцінювання загроз енергетичній безпеці : аналіт. доп. / [О. М. Суходоля, Г. Л. Рябцев, Ю. М. Харазішвілі, Д. Г. Бобро, С. П. Завгородня; За ред. О. М. Суходолі. Київ : НІСД, 2022. 63 с.
17. Пирожков С. І., Хамітов Н. В. Цивілізаційна суб'єктність України : від потенцій до нового світогляду і буття людини. Київ : Наукова думка, 2020. 256 с.
18. Про національну безпеку України : закон України від 21 червня 2018 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>.
19. Про національну поліцію : закон України від 2 липня 2015 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.
20. Про особливості забезпечення громадського порядку та громадської безпеки у зв'язку з підготовкою та проведенням футбольних матчів : закон України від 08 липня 2011 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3673-17#Text>.
21. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 19 березня 2021 року «Про заходи щодо підвищення рівня хімічної безпеки на території України» : указ Президента України від 19 березня 2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/104/2021#Text>.
22. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 березня 2021 року «Про Стратегію воєнної безпеки України» : указ Президента України від 25 березня 2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021#n8>.
23. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 грудня 2021 року «Про Стратегію забезпечення державної безпеки» : указ Президента України від 16 лютого 2022 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/56/2022#Text>.
24. Про Стратегію національної безпеки України : указ Президента України від 14 вересня 2020 року. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>.
25. Резнікова О. О. Національна стійкість в умовах мінливого безпекового середовища : монографія. Київ : НІСД, 2022. 532 с.
26. Ситник Г.П. Державне управління у сфері національної безпеки (концептуальні та організаційно-правові засади): Підручник К.: НАДУ, 2012. 544 с.
27. Шевчук І.В. Забезпечення економічної безпеки України: сучасні загрози та

проблеми державного регулювання : монографія. Х. : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2019. 365 с.

28. Шевчук І.В. Захист національних інтересів держави як імператив геостратегії України. *Університетські наукові записки*. Хмельницький, 2019. № 1–2 (69–70). С. 167–175.

29. Шевчук І.В. Механізми державного регулювання протидії загрозам національним інтересам України у сфері економічної безпеки. *Університетські наукові записки*. Хмельницький, 2019. Том 18. № 4 (72). С. 92–105.

30. Шевчук І.В. Вплив запуску газопроводу «Північний потік-2» на політичну ситуацію в ЄС та Україні. *Університетські наукові записки*. 2022. № 4 (88). С. 88–96.

31. Шевчук І. В., Омельчук Л. В. Системний аналіз сфери економічної безпеки України в умовах обмеженості ресурсів в контексті політики сталого розвитку та забезпечення економічної стійкості держави. *Соціально-економічні відносини в цифровому суспільстві*. Том 3 (49), 2023. С. 40–50.

32. Щепанський Е., Грицишен Д., Маєвський Ю., Марущин Ю., Савицький В. Національна безпека України в сучасному світі: проблеми розвитку стратегічних комунікацій у контексті євроінтеграції. *Edelweiss Applied Science and Technology*. 2024. №. С. 1389-1398. DOI: 10.55214/25768484.v8i6.2255 (Scopus)

33. Andriyiv Nataliya, Zachepa Andriy, Petrukha Nina, Shevchuk Inna, Berest Ihor Information Aspects of Changes in the Labor Market of the EU and Ukraine in the Context of Ensuring Safety Through COVID-19. *International Journal of Computer Science and Network Security*, VOL.21 No.12, December 2021. pp. 657–663. (Web of Science)

34. Nikonenko U., Medynska T., Bilotskyi O., Baran M., Shevchuk I. Analysis of Institutional Factors as Part of the Component of Economic Freedom as a Background of Improvement of Structural Proportions in the Context of Improving Governance. *Business, Management and Education*, 18(2), pp. 206–225. (Scopus)

35. Omelchuk, O.M., Shevchuk, I.V., Danilova, A.V. The Impact of COVID-19 Pandemic on Improving the Legal Regulation of Protection of HUMAN Right to Health. *Wiadomości Lekarskie*, VOLUME LXXIII, ISSUE 12 PART 2, DECEMBER 2020. pp. 2768–2772. (Scopus)

36. Stadnyk, V., Yokhna, V., Melnyk, S., Zamazii, O., Shevchuk, I. (2024). Institutional space of sustainable development: Structure, motives, and conditions of development in Ukraine. *Social and Legal Studios*, 7(3), pp. 114–126. (Scopus)

3.2. Допоміжні джерела

1. Антонюк К. І. Забезпечення безпеки споживання в Україні в процесі євроінтеграції : теоретико-методологічні основи та прикладні аспекти : монографія. Запоріжжя : ФОП Мокшанов В. В., 2020. 452 с.

2. Власюк О. С. Національна безпека України : еволюція проблем внутрішньої політики : Вибр. наук. праці. К. : НІСД, 2016. 528 с.

3. Громадянське суспільство України : політика сприяння та залучення, виклики та трансформації : аналіт. доп. / Яблонський В. М., Бекешкіна І. Е., Гелетій М. М. та ін.; За заг. ред. О. А. Корнієвського, Ю. А. Тищенко, В. М. Яблонського. К. : НІСД, 2019. 112 с.

4. Держава та приватний сектор на захисті національної безпеки : від взаємодії до партнерства : аналіт. доп. / О. Д. Маркеєва, Б. Л. Розвадовський. Київ : НІСД, 2021. 72 с.

5. Державно-приватне партнерство у сфері кібербезпеки : міжнародний досвід та можливості для України : аналіт. доп. / За заг. ред. Д. Дубова. К. : НІСД, 2018. 84 с.

6. Енергетична безпека України : методологія системного аналізу та стратегічного планування : аналіт. доп. / Суходоля О. М., Харазішвілі Ю. М., Бобро Д. Г., Сменковський А. Ю., Рябцев Г. Л., Завгородня С. П.; За заг. ред. О. М. Суходолі. Київ : НІСД, 2020. 178 с.

7. Євдокіменко С. Є. Сучасний стан визначеності громадської безпеки та її розмежування з правовою категорією публічної безпеки і порядку. URL: <https://er.unesco->

socio.in.ua/wp-content/uploads/2021/05/175-_YEvdokymenko.pdf.

8. Загуменна Ю. О. Проблеми публічної безпеки в елліністичній політико-правовій думці античної Греції : історико-правовий аналіз. URL: <http://newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/article/view/203>.

9. Ільчишин Н. А. Поняття безпеки : від ідеї Античності до концепцій Нового Часу. URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2021/02/37-1.pdf>.

10. Касперович Ю. В. Фіскальна безпека держави в умовах гібридної війни : аналітична доповідь. Київ : Фенікс, 2019. 128 с.

11. Комісаренко С. В. Стан біобезпеки в Україні та шляхи її поліпшення. URL: <http://visnyk-nanu.org.ua/ojs/index.php/v/article/view/825/828>.

12. Медведенко С. В. Зарубіжний досвід взаємодії поліції з громадськістю на прикладі Великобританії та Бельгії. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/3095/C.%20В.%20Медведенко%20Зарубіжний%20досвід%20взаємодії%20поліції%20з%20громадськістю%20на%20прикладі%20Великобританії%20та%20Бельгії.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

13. Організація системи забезпечення національної стійкості на регіональному і місцевому рівнях : аналіт. доп. / [Резнікова О. О., Войтовський К. Є., Лепіхов А. В.]; За заг. ред. О. О. Резнікової. Київ : НІСД, 2021. 140 с.

14. Тимків Я. Теорія і практика сучасної європейської політики безпеки : приклад Польщі : навч. пос. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2011. 224 с.

15. Тихий В. П. Безпека людини : поняття, правове забезпечення, значення, види. Вісник Національної академії правових наук України. 2016. № 2 (85). С. 31–46.

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1.	http://www.rada.gov.ua	Веб-портал Верховної Ради України
2.	http://www.president.gov.ua	Веб-портал Офіс Президента України
3.	http://www.kmu.gov.ua	Веб-портал Кабінету Міністрів України
4.	http://mon.gov.ua	Веб-сайт Міністерства освіти і науки України
5.	https://mspu.gov.ua/	Веб-сайт Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України
6.	https://agro.me.gov.ua/	Веб-сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України
7.	http://mpe.kmu.gov.ua/	Веб-сайт Міністерства енергетики України
8.	https://www.e.gov.ua	Веб-сайт Міністерства цифрової трансформації України
9.	http://www.me.gov.ua	Веб-сайт Міністерства розвитку економіки України
10.	http://www.minjust.gov.ua	Веб-сайт Міністерства юстиції України
11.	http://www.minregion.gov.ua	Веб-сайт Міністерства розвитку громад та територій України
12.	http://www.msp.gov.ua	Веб-сайт Міністерства соціальної політики України
13.	http://www.minfin.gov.ua	Веб-сайт Міністерства фінансів України
14.	http://nbuv.gov.ua/	Веб-сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського
15.	http://gntb.gov.ua/ua/	Веб-сайт державної науково-технічної бібліотеки України
16.	http://www.ounb.km.ua/	Веб-сайт Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки
17.	http://www.adm.km.ua/	Веб-сайт Хмельницької обласної державної адміністрації
18.	http://km-oblrada.gov.ua/	Веб-сайт Хмельницької обласної ради
19.	http://www.khmelnysky.com/	Веб-сайт Хмельницької міської ради
20.	http://www.univer.km.ua/	Веб-сайт Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова